

ת"פ 48060/01/18 - מדינת ישראל נגד אלי כהן

בית משפט השלום בראשון לציון

24 ספטמבר 2020

ת"פ 48060-01-18 מדינת ישראל נ' כהן

לפני
בעניין: כבוד השופט עמית מיכלס
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
אלי כהן

הנאשם

בשם המאשימה: עו"ד זיו דניאלי

בשם הנאשם: עו"ד ערן ראז

גזר דין

"כשלעצמי, אין ספק בלבי כי ליצורי הבר, כמו גם לחיות המחמד - רגשות. הם ניחנים בנפש החווה את רגשות השמחה והצער, האושר והאבל, החיבה והפחד. יש בהם המטפחים רגשות מיוחדים כלפי ידידם-אויבם האדם. לא הכל כך סוברים, אך אין חולקים כי גם יצורים אלה חשים בכאב המוסב להם בפגיעה פיזית..."

[השופט (כתוארו אז) א' ריבלין, בג"ץ 9232/01 "נח" ההתאגדות הישראלית של הארגונים להגנת בעלי חיים נ' היועץ המשפטי לממשלה (11.8.2003)]

רקע

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בכתב אישום שתוקן במסגרת הסדר דיוני, בעבירה של **עינוי, התאכזרות והתעללות בבעלי חיים**, לפי סעיף 2(א) בחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994, יחד עם סעיף

17(א)(1) בחוק.

2. מכתב האישום המתוקן עולה שהנאשם היה הבעלים והמחזיק של כלבה מגזע פיטבול. ביום 19.2.2017 הגיע הנאשם למשרדי השירות הווטרינרי העירוני ברחובות, זאת לאחר שנתבקש לעשות כן ובהתאם לדרישת הרשויות להכנסתה של כלבתו להסגר, בעקבות אירוע נשיכה שהתרחש שלושה ימים קודם לכן, במסגרתו נשכה הכלבה אדם וכלב וננשכה בעצמה. הכלבה הגיעה לתחנת ההסגר בפנים נפוחות, כשהיא תפורה בצווארה עקב הנשיכה. עם הגעתו למקום החל הנאשם לצעוק ולגדף את עובדי המקום ולנופף בידיו. בשלב מסוים, וללא כל סיבה, נתן הנאשם בעיטה חזקה בצווארה ובראשה של הכלבה, במקום בו נפצעה ונתפרה.

3. עוד טרם שהודה, התקבלה חוות דעת פסיכיאטרית מיום 4.4.2019, שמצאה את הנאשם כשיר לעמוד לדין ואחראי למעשיו. על אף שלא נמצאה עדות לקיומם של תסמינים פסיכויים או סממנים לתחלואה נפשית כלשהי, המליץ הפסיכיאטר להפנות את הנאשם לוועדת אבחון בשל מצבו הקוגניטיבי. הפסיכיאטר אף המליץ להתחשב במצבו הקוגניטיבי של הנאשם בעת קביעת עונשו.

4. בעקבות המלצה זו הופנה הנאשם למשרד הרווחה והשירותים החברתיים, וביום 11.7.2019 הוכן דוח מסכם של ועדת האבחון (להלן: הדוח המסכם), שממצאיו יובאו בהמשך.

5. לאחר שהורשע, ובמסגרת ההסדר הדינוי בין הצדדים, הופנה הנאשם לשירות המבחן. ואולם, מהודעת שירות המבחן מיום 15.3.2020 עולה שהנאשם סירב לשתף פעולה עם שירות המבחן, לא הגיע למפגשים אליהם זומן, למרות שנעשו ניסיונות רבים לזמנו, כאשר לפגישה אחת הגיע באיחור וסירב להשיב לשאלות שהופנו אליו על ידי קצינת המבחן.

ראיות לעונש ותמצית טיעוני הצדדים

6. מטעם ההגנה העיד חברו ושכנו של הנאשם, מר אלמוג בסל, שסיפר שמהיכרותו רבת השנים עם הנאשם, התרשם שהוא אינו מסוגל לפגוע באדם או בחיה כלשהי. לדבריו, הנאשם התייחס לכלבתו כמו לילדה או לבת, לא חסך בטיפולים, כולל טיפול שעלותו גבוהה, ודאג לכל מחסורה ולצרכיה הבסיסיים. את הכלבה תיאר העד ככלבה ממושמעת שמתנהגת "כמו פינצ'ר" ולא כמו כלבה מסוג פיטבול.

7. מטעם המאשימה הוגש סרטון המתעד את אירוע התקיפה (ת/1). בטיעוניו הדגיש ב"כ המאשימה את חומרת המעשים, תוך שציין שבמקרה של אלימות המופנית כלפי בעלי חיים, אין הם יכולים להשמיע את קולם ולהתלונן על שנעשה להם. לאחר שהפנה לפסיקה, ביקש ב"כ המאשימה לקבוע מתחם עונשי הנע בין 3 ל- 12 חודשי מאסר בפועל. בהתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם, עבר פלילי נקי והעדר שיתוף פעולה עם שירות המבחן, ביקש להשית עליו עונש של 5 חודשי מאסר, מאסר על תנאי של עשרה חודשים, 10,000 ₪ קנס והתחייבות משמעותית.

8. מנגד, מיקד ב"כ הנאשם את טיעונו בנסיבות ביצוע העבירה, תוך שטען שמעשי הנאשם אינם בבחינת "רשע מזוקק". בהקשר זה טען שבעקבות הבשורה שקיבל הנאשם לפיה עליו להכניס את כלבתו להסגר למשך 10 ימים בעקבות אירוע הנשיכה, והתשלום הנלווה להסגר, הוא היה נסער ו"לא ידע לתעל את הכעס למקומות הנורמטיביים והרגילים ובאותה מצוקה רגעית הפנה את הכעס שלו באופן לא הגיוני... כלפי הכלבה ובעט בה". לדבריו, הנאשם העניק לכלבתו טיפול מסור, קנה לה אוכל משובח, דאג לחסנה ולקחת אותה לטיפולים, ומכאן שהאירוע בו עסקינו הינו אירוע חריג. עוד הפנה לחלוף הזמן, לעברו הפלילי הנקי של הנאשם, לגילו, למצבו הרפואי ולהמלצת הפסיכאטר להתחשב במצבו.

בשים לב לייחודיות האירוע ונסיבותיו, ביקש ב"כ הנאשם לקבוע מתחם עונשי שהן תחתיתו והן החלק העליון שלו מסתכמים במאסר מותנה, אולם הסכים שישנם מתחמים שהחלק העליון שלהם מגיע עד כדי מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות. אשר לעונשו של הנאשם בתוך המתחם ביקש להימנע מהטלת קנס כספי נוכח מצבו הכלכלי הרעוע, ולהסתפק ברכיב של התחייבות.

9. הנאשם בדברו האחרון טען שגורם מסוים בשירות הווטרינרי "עבד עליו" באותו יום. הנאשם ביקש סליחה על מעשיו וציין שאביו נמצא בבית החולים במצב קשה.

קביעת מתחם העונש ההולם

10. החובה המוסרית להגן על בעלי חיים, לא כל שכן - לא לפגוע בהם בכוונת מכוון, ברורה מאליה, ולא בכדי עמד בית המשפט העליון על הצורך להחמיר בעונשם של הפוגעים בבעלי חיים [ראו למשל: רע"פ 8122/12 ראמי פחמאוי נ' מדינת ישראל (27.1.2013)].

11. את התכליות השונות העומדות בבסיס חוק צער בעלי חיים, היטיב לתאר השופט (כתוארו אז) מ' חשין ברע"א 1684/96 עמותת תנו לחיות לחיות נ' מפעלי נופש חמת גדר בע"מ (22.6.1997), פסקה 29:

"היסוד הראשון והעיקרי בונה עצמו על תחושתנו - תחושת-הלב - כי התעללות בבעל-חיים, התאכזרות אליו, עינויו, הינם מעשים בלתי מוסריים, בלתי הגונים ובלתי הוגנים. תחושת החמלה שאנו חשים כלפי בעל-חיים שמתעללים בו נובעת ממקום עמוק בלבנו, מרגש המוסר שבנו, רגש הנחרד נוכח פגיעה בחלש ובחסר-ההגנה. צוינו מלידה להגן על החלש, ובעל-חיים הם חלשים. בעל-חיים ליד האדם הוא כילד, תמים וחסר-הגנה. התעללות בילד תזעזע אותנו וכן היא התעללות בחיה. החיה - כמוה כילד - הינה תמימה. אין היא מכירה ברוע ואין היא יודעת כיצד להתמודד עמו. החיה מתקשה להגן על עצמה מפני האדם, והמלחמה בין האדם לבין החיה היא מלחמה בין מי שאינם שווים. האדם מצווה אפוא להגן על החיה כחלק מן הציווי המוסרי להגן על החלש. מצוות צער בעל-חיים באה, אפוא, להגן על בעל-החיים באשר הם, יצורים שהאלוהים נתן בהם נשמה. כל מי שאלוהים בלבבם, יעשו ככל שיוכלו - איש-איש ממקומו - כדי שהאדם לא יענה בעל-חיים, לא יתאכזר אליהם ולא יתעלל בהם. ומלבו של

האדם נחצבה ההלכה ונחוקו החוקים להגנת בעלי-החיים."

בהמשך ציין השופט חשין תכליות נוספות כמו שמירה על נפש האדם שלא תהפוך מושחתת ואכזרית.

מידת הפגיעה בערכים מוגנים אלו במקרה שלפנינו הינה בינונית, כאשר מצד אחד מדובר בבעיטה אחת שלא גרמה לחבלות, ומצד שני, מדובר בבעיטה חזקה במיוחד, שניתנה במקום רגיש כמו הראש ובעיתוי רגיש, שכן הנאשם פגע באזור הראש והצוואר שנתפרו זמן קצר קודם לכן.

12. לצורך בירור נסיבות ביצוע העבירה, שבתי וצפיתי בסרטון, המתעד את האירוע באופן חזותי בלבד (ללא שמע), הגם שמדובר בסרטון שאינו קל לצפייה, ומצאתי שכתב האישום מתאר את ההתרחשות כדבעי. כך נראה הנאשם במהלך המפגש, כשהוא אוחז בכלבתו באמצעות רצועה קצרה, אותה קיצר עוד יותר במהלך השיח עם הסובבים אותו עד כדי כך שהכלבה הייתה צמודה אליו לגמרי. תוך כדי השיח ומבלי שהכלבה עשתה דבר, נתן הנאשם לכלבה בעיטה בפניה. מדובר בבעיטה עצמתית, חדה ומהירה היישר לראשה של הכלבה, שהשתטחה על הרצפה כתוצאה ממנה. מכתב האישום עולה שמקום הפגיעה היה רגיש באופן מיוחד, שכן מדובר היה באזור בו נתפרה הכלבה מוקדם יותר לאחר שנפצעה. אין חולק על כך שמדובר בבעיטה אחת ולא ברצף בעיטות.

התנהגות הנאשם במהלך האירוע, לרבות הנפות הידיים לאוויר שעה שדיבר עם שניים מעובדי המקום (על פי כתב האישום - תוך צעקות וגידופים), יכולה להתיישב עם טענתו כי היה נסער במהלך המפגש. עם זאת, אינני מקבל את טענת ההגנה כי מדובר היה באיבוד עשתונות רגעי בלהט ההודעה על ההסגר הצפוי לכלבה, שכן גם לאחר מתן הבעיטה לא נראה שהנאשם נבהל או התרגש ממעשיו, לא "תפס את הראש" ולא שאל את עצמו "מה עשיתי". הנאשם לא בדק האם שלום לכלבה לאחר הבעיטה העזה ואף לא התכופף כדי ללטפה ולהרגיעה.

הנאשם הסביר לוועדת האבחון שבנסיבות שנוצרו הוא חש מרומה ומתוסכל. הוועדה אף התרשמה שלנאשם סף תסכול נמוך וכי הוא נוטה להתנהגות אימפולסיבית. מצד שני התרשמה הוועדה שחלק מתשובותיו של הנאשם היו מגמתיות. יש לציין שלמרות שנקבע שתפקודו של הנאשם גבולי, עדיין נמצא שהוא מתפקד ברמה שאינה מוגבלות שכלית התפתחותית, ומכאן שהיה מודע למעשיו, היה האחראי הבלבדי לביצוע העבירה והיה ביכולתו להימנע מביצועה.

13. אשר למדיניות הענישה הנוהגת, הציגו ב"כ הצדדים פסיקה, כל צד לתמיכה בטענותיו, ממנה עולה שנוכח להיום קיימת קשת רחבה ביותר של עונשים שהוטלו במקרים של אלימות או התעללות כלפי בעל חיים.

מטעם המאשימה הוגשו פסקי הדין הבאים:

א. בעפ"ג (ב"ש) 25094-03-20 מדינת ישראל נ' בועז בשארי (3.6.2020), הוחמר עונשו של נאשם שהורשע בעבירה של התעללות בבעל חיים, שביטוייה בקשירת כלב בצווארו באמצעות חבל לחלק האחורי של מכוניתו כשהכלב נגרר מאחור על האספלט החם. לאחר שנקבע שמדובר ב"אירוע נקודתי", ומשנמצא שלא הייתה כל כוונה לפגוע בכלב, הועמד עונשו של הנאשם על של"צ ומאסר מותנה.

ב. בת"פ 102-04-16 (י-ם) מדינת ישראל נ' אהמד סלמאן (29.6.2016), הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירה של התאכזרות והתעללות בבעל חיים, שביטויה בהנפת כלבה קטנה באוויר תוך אחיזה ברצועה, הטחתה ארצה, דריכה עליה, מתן 4 בעיטות, חניקתה והכאתה בדרך נוספת. באותו מקרה נקבע מתחם עונשי הנע בין מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם, בעל עבר פלילי, נגזר עונש של 7 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

ג. בעפ"ג (חי') 49133-10-14 מדינת ישראל נ' סלימאן נאסר (8.1.2015), נדון עניינו של נאשם שהורשע על יסוד הודאתו בעבירה של התעללות בבעל חיים, שביטויה בקשירת כלב עזוב עם חבל וגרירתו מרחק של מאות מטרים מבית הנאשם. הכלב נפצע באורח קשה ווטרינר נאלץ להמיתו. בערכאת הערעור הוחמר עונשו של הנאשם והועמד על מאסר מותנה, של"צ בהיקף של 200 שעות, קנס בגובה 3,000 ₪, צו מבחן ופיצוי בסך 10,000 ₪, זאת לאחר שנקבע מפורשות שלולא היה הנאשם נמצא בשלבי הסיום של צו השל"צ, היה ראוי להטיל עליו עונש של מאסר בפועל.

ד. בת"פ (נת') 28737-06-15 מדינת ישראל נ' דוד שמואל (22.12.2015), הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירות של הסגת גבול והתאכזרות והתעללות בבעל חיים בנסיבות בהן נכנס למבנה פתוח השייך לשכנו, ודקר באמצעות סכין את כלבו של השכן בצווארו תוך שגרם לכלב לחבלות משמעותיות. באותו מקרה נקבע מתחם עונשי הנע בין מספר חודשי מאסר ועד 18 חודשי מאסר. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הושת עונש של 6 חודשי מאסר בפועל, שלאחר הפעלת שני עונשי מאסר מותנה הצטברו לכדי 13 חודשי מאסר. ערעור שהוגש מטעם הנאשם נדחה בהסכמתו [עפ"ג (מרכז) 36796-01-16 שמואל נ' מדינת ישראל [לא פורסם] (25.2.2016)].

מטעם ההגנה הוגשו פסקי הדין הבאים:

ה. בעפ"ג (ב"ש) 13290-02-10 מדינת ישראל נ' סבטלנה קגן (15.9.2010), הוחמר עונשה של הנאשמת והועמד על 3 חודשי מאסר בפועל. הנאשמת הורשעה על יסוד הודאתה בעבירה של התעללות בבעל חיים, בנסיבות בהן השליכה את שני כלביה מחלון ביתה, ומששבה כלבתה הביתה השליכה אותה מהחלון פעם נוספת. מפסק הדין עולה שמאז האירוע חלפו 4 שנים, בהם הספיקה הנאשמת לרצות תקופת מאסר ממושכת בגין אירוע אלימות אחר בו הורשעה. על אף האמור, מצאה דעת הרב שלא להימנע מהטלת עונש מאסר נוסף על הנאשמת, על אף שסיימה לרצות את עונש המאסר בתיק האחר.

ו. בע"פ (חי') 2627/07 שלמייב אדרי נ' מדינת ישראל (3.1.2008), התערב בית המשפט המחוזי בעונשו של הנאשם באופן שחלף חודש מאסר בפועל הוטל עליו לרצות 3 חודשי מאסר בעבודות שירות. באותו מקרה הורשע הנאשם, על יסוד הודאתו, בביצוע עבירות של התעללות בבעל חיים והיזק לבעל חיים בנסיבות בהן השליך מחלון דירתו שני גורי חתולים השייכים לשכנתו כשהם בתוך שקית ניילון. אחד הגורים מצא את מותו והגור השני נפגע ונעלם. הנאשם צעיר, נעדר עבר פלילי ולא שיתף פעולה עם שירות המבחן.

ז. בת"פ 1249/07 מדינת ישראל נ' רפאל ארמה (10.6.2008), הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירה של התעללות בבעל חיים, שביטויה במתן בעיטה ומכה באמצעות פנס בראשו של כלב משוטט. כתוצאה ממעשי הנאשם מת הכלב כעבוד שעתיים. על הנאשם הוטל עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, בהינתן עבר פלילי נקי, תסקיר חיובי ולאחר שהתקבלה גרסתו כי ביקש להרחיק את הכלב מחנותו ולא לגרום למותו.

ח. בת"פ (ת"א) 7533/01 מדינת ישראל נ' מיחטרוב מוסכק (30.10.2002), הורשע הנאשם לאחר ניהול הוכחות בעבירה של התעללות בבעל חיים בנסיבות בהן בעט בחתולה וגרם למותה. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הושת עונש של מאסר על תנאי וקנס.

ט. בת"פ (ביש"א) 24850-03-13 מדינת ישראל נ' ערן רזניק (17.1.2017), הורשע הנאשם לאחר ניהול הוכחות בעבירה של התאכזרות והתעללות בבעל חיים בנסיבות בהן החזיק בסוסה ללא אמצעים מתאימים להחזקתה ולטיפול צרכיה, באופן שהביא להזנחה גופנית כללית קשה. לאחר שנקבע מתחם עונשי הנע בין קנסות בגבהים שונים, הוטל על הנאשם, נעדר עבר פלילי ובעל נסיבות חיים קשות, עונש של מאסר על תנאי וקנס בסך 5,000 ש"ח.

י. בת"פ (י-ם) 2781/07 מדינת ישראל נ' תורגמן אברהם (5.7.2009), הורשע הנאשם לאחר ניהול הוכחות בעבירה של התעללות בבעל חיים שביטויה במתן חבטה בחתול, בעת שהיה נתון בסערת רגשות מיד לאחר שהיה מעורב בתאונת דרכים שנגרמה בעקיפין בגלל אותו חתול. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הושת עונש של מאסר על תנאי, של"צ ופסילת רישיון נהיגה, לאחר שנמצא שיש להתחשב במעצר הבית בו היה נתון במשך 10 חודשים.

ערעור שהוגש מטעם המדינה נדחה בהיעדר התייצבות נציג מטעמה [עפ"ג (י-ם) 34154-06-10 מדינת ישראל נ' תורגמן (21.12.2010)].

יא. עפ"ג (נצ') 1406/05 מדינת ישראל נ' עופרי פלג (31.1.2006), עסק במעשה שונה בתכלית מעניינו הן בנוגע לרקע שהוביל לביצוע העבירה והן בנוגע למבצע העבירה, ועל כן לא ניתן ללמוד ממנו גזירה שווה למקרה הנדון.

על מדיניות הענישה הנוהגת, על אף שמדובר במקרים חמורים יותר מהמקרה שלפנינו, ניתן ללמוד גם מפסקי הדין הבאים:

יב. ברע"פ 4987/15 יהודה אריה סלפוצ'ניק נ' מדינת ישראל (19.7.2015) (להלן: עניין סלפוצ'ניק) אישר בית המשפט העליון עונש של 4 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות וענישה נלווית, אותו הטיל בית המשפט המחוזי לאחר שקיבל את ערעור המדינה על קולת העונש (מאסר על תנאי, קנס ושל"צ שהושתו על הנאשם בערכאה הדיונית). באותו מקרה הורשע הנאשם בהתעללות בגור חתולים, שביטויו בהרמת החתול

והשלכתו לאדמה, דריכה על ראשו מספר פעמים באופן שגרם למותו. בית המשפט העליון אף אישר את קביעת בית המשפט המחוזי לפיה לא ניתן להלום בנסיבות המתוארות מתחם עונשי שהרף התחתון שלו לא כולל עונש של מאסר, ואישר מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר לבין 18 חודשי מאסר.

יג. בת"פ (רמ" 34492-03-19 מדינת ישראל נ' ראדי אבו עאנם (26.11.2019), הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירות של התאכזרות בבעל חיים והיזק לבעל חיים שביטויין בכך שדקר והכה באופן קשה ואכזרי שלושה כלבים באמצעות מעדר ואת חפירה מספר רב של פעמים, באופן שגרם למותם של שניים מהם ואילו השלישי הורדם בהמשך על יד וטרינר. במקרה זה נקבע מתחם עונשי הנע בין 6 ל-24 חודשי מאסר. על הנאשם, בעל עבר פלילי, ובעל הנמכה קוגנטיבית ברמה גבולית, הושת עונש מאסר למשך 18 חודשים.

יד. בת"פ (ראשל"צ) 14126-09-14 מדינת ישראל נ' יורי בולטין (6.11.2017) [לא פורסם], הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בעבירה של התאכזרות והתעללות בבעל חיים שביטוייה בכך שחתך באמצעות סכין את זנבו וגבו של כלבו וגרם לפציעתו. לאחר שנקבע מתחם עונשי הנע בין מאסר מותנה ועד ל-8 חודשי מאסר, הושת על הנאשם, נעדר עבר פלילי, דר רחוב שהשתלב במעגל העבודה, עונש של 4 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

טו. בעפ"ג (מרכז) 10933-06-19 מדינת ישראל נ' חיים אורי צרפתי (14.1.2020) (להלן: עניין צרפתי), נדון ערעור המדינה על קולת העונש וסיומו של ההליך בערכאה הדיונית מבלי שהנאשם הורשע, לאחר שהודה בביצוע עבירה של התאכזרות והתעללות בבעל חיים. באותו מקרה הרים הנאשם את כלבתו קטנת הממדים מצווארה והשליכה. לאחר מכן אחז את הכלבה פעם נוספת מצווארה, השליכה באוויר ותוך כדי שהיא באוויר בעט בה בחוזקה. לכלבה נגרמו חבלות, כאבים וסבל רב. בפסק דין חלקי שניתן ביום 22.10.2019 קבע בית המשפט המחוזי כי יש מקום להרשיע את הנאשם בדין והפנה אותו לממונה על עבודות השירות. לאחר קבלת חוות הדעת, הודיעו הצדדים במשותף ביום 14.1.2020 כי בעקבות פסק הדין החלקי, אישור הממונה "ועל רקע הכלל שערכאת הערעור אינה ממצה את העונש", הוסכם ביניהם שהנאשם ירצה חודשיים מאסר בעבודות שירות ומאסר על תנאי. הסכמה זו כובדה על ידי בית המשפט.

14. גם במקרה שלפנינו, כמו בעניין צרפתי, אין מדובר בעבירה קלת ערך, אלא בעבירה אכזרית, ומראי הכלבה המפוחדת אינו יכול להשאיר את הצופה בסרטון אדיש לסבלה. בדומה למקרה בעניין צרפתי, גם בענייננו מדובר בפגיעה של ממש בערך המוגן ובכשל מוסרי שאינו מתיישב עם טיפול חם ואוהב בכלבה, כפי שניסה הנאשם להציג.

במאמר מוסגר אציין שהסרטון המתעד את האירוע מציף את הקושי הטמון בהוכחת עבירות המבוצעות כלפי מי שאין ביכולתו להתלונן על שאירע לו, ואין לדעת מה היה גורלו של התיק אלמלא תועד האירוע. לקושי זה בתפיסת העברייני יש לתת ביטוי במסגרת שיקולי הענישה [וראו גם עניין צרפתי].

15. מעשהו של הנאשם הינו מעשה חמור ומזעזע (מתן בעיטה חזקה בצווארה ובראשה של כלבה במקום בו הייתה

פצועה ותפורה), גם לאחר ההתחשבות בנסיבות המקלות כמפורט לעיל (ובהן - בעיטה אחת והעדר חבלות). במובנים רבים ניתן להשוות את המעשה למתן בעיטה בראשו של תינוק חסר ישע, זאת מן הטעם שכלפי שניהם מופעלת אלימות מצד מי שאמור להגן עליהם ותוך הפרת אמון, לשניהם איברי גוף עדינים ולשניהם העדר יכולת להתגונן או להתלונן. גם בעניין זה יפים הדברים שנאמרו בעניין צרפתי: "עוד אין להתעלם (מ)חולשתם של הקורבנות וחוסר האונים מצידם, והחשיבות בענישה מרתיעה, שתעביר מסר כי לא תהיה כל סובלנות כלפי המפרים אותן". במובנים אלו, ובמובנים אלו בלבד, חמור המעשה בגינו הורשע הנאשם מבעיטה דומה שהיה נותן לאדם בגיר, מבלי להקל ראש.

16. לאחר שנתתי דעתי לנסיבות ביצוע העבירה, לערכים המוגנים שנפגעו ולמידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנוהגת, תוך מתן משקל רב יותר לפסיקה חדשה לעומת פסיקה ישנה, סינן המקרים החריגים לקולא, כמו גם למגמת ההחמרה עליה הורה בית המשפט העליון, המשתקפת אף בעניין צרפתי, אני סבור שאין להלום מצב בו המתחם העונשי שייקבע לא יכלול רכיב של מאסר בפועל. בהקשר זה מן הראוי להזכיר שהעונש שהוטל בעניין צרפתי ניתן בהסכמת הצדדים ו"מבלי למצות", כמתבקש מהעובדה שהוטל במסגרת הליך הערעור, כאשר משמעות הדבר היא שככל שהיה ניתן העונש בערכאה הדיונית, הוא היה חמור יותר.

17. בקביעתי זו אינני מתעלם ממתחמי ענישה ומעונשים קלים יותר שהושתו על נאשמים, כפי שניתן להיווכח מהפסיקה אותה סקרתי לעיל. בהקשר זה נתתי דעתי אף לעיקרון אחידות הענישה, שהוא, כידוע, עיקרון יסודי בשיטתנו המשפטית, שתמציתו הוא שבמצבים דומים מבחינת אופי העבירות ונסיבות הנאשמים ראוי יהיה להחיל, במידת האפשר, שיקולי ענישה דומים [ע"פ 3065/15 מוראד עלי חסין נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (26.6.2016) (להלן: עניין עלי חסין)].

אני ער אף לעובדה שמשמעות התוצאה אליה הגעתי היא אימוץ המתחמים והעונשים המחמירים יותר שנקבעו בפסיקה. ואולם, דומני שקביעת מתחם עונשי נמוך מזה עלול לפגוע פגיעה קשה הן בעקרון ההלימה והן בעקרון ההרתעה, שאף הם עקרונות יסודיים בשיטתנו המשפטית. מעבר לאמור, נתתי דעתי לכך שבנסיבות בהן מוצב רף עונשי גבוה, על הדבר להיעשת באופן מתון והדרגתי, שאלמלא כן, היה מקום לשקול הצבת רף ענישה גבוה אף יותר [ראו והשוו: עניין עלי חסין, פסקה 13; ע"פ 1964/20 מאנאמטו יצחק אספה נ' מדינת ישראל (12.8.2020), פסקה 17].

18. בהינתן כל האמור, מצאתי לקבוע מתחם עונשי הנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-10 חודשי מאסר בפועל.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

19. הנאשם כבן 38, נעדר עבר פלילי, והוא בעל מום מולד, רגלו הימנית קטועה והוא מסתייע בפרוטזה. הנאשם אינו עובד מזה מספר שנים והוא מתקיים מקצבת נכות. אמו אינה עובדת ואביו מורדם ומונשם מזה 4 שנים.

מחוות הדעת הפסיכיאטרית עולה שהנאשם אינו מוכר למערכת כמי שסובל מתחלואה נפשית כלשהי, וממילא אינו זקוק להתערבות טיפולית. לצד זאת הומלץ לקחת בחשבון את מצבו הקוגניטיבי בעת קביעת עונשו.

20. מהדוח המסכם עולה שהנאשם מתפקד ברמה שאינה עולה כדי "מוגבלות שכלית התפתחותית", זאת על אף שתפקודו הוגדר "גבולי" וניכרה "הנמכה קוגניטיבית קלה". עוד מצאה הוועדה שתפקודו של הנאשם מושפע, בין היתר, מקשייו הפיזיים, ממצבו הרגשי ומהסביבה הדלה בה גדל.

לצד זאת מצאה הוועדה שניכרה מגמתיות בחלק מתשובותיו של הנאשם בפני חברי הוועדה, ואף ניתנה דוגמא לכך שחרף טענתו שאינו קורא וכותב ואינו מבצע פעולות חשבונאיות, הוא בעל רישיון נהיגה לאחר שעבר תיאוריה.

יש לציין שבניגוד להמלצת הפסיכיאטר, אין המלצה דומה בדוח המסכם בנוגע לעונש שיוטל על הנאשם עקב מצבו הקוגניטיבי. הנה כי כן, מדובר בנאשם שהבין היטב את מעשיו, ולא מצאתי שיש בחוות הדעת הנמקה להקלה בעונשו, וודאי שלא באופן משמעותי.

הנאשם קיבל אמנם אחריות על מעשיו, אולם דומה שמדובר באחריות חלקית בלבד, באופן שמטיל חלק ממנה על העובדים בשירות הווטרנרי. הנאשם ידע להסביר שחש מרומה, וכי פעל מתוך תחושת תסכול וכעס. את כעסו זה הוציא הנאשם על כלבתו האומללה שנאלצה לספוג את נחת זרועו (ובמקרה זה רגלו) של האדם הקרוב לה ביותר, שמעל באמונה.

עוד נתתי דעתי להודאתו של הנאשם, לחרטה שהביע בפני, ולחלופי הזמן מיום ביצוע העבירה. כאמור, הנאשם לא שיתף פעולה עם שירות המבחן, ומכאן שלא ניתן לדעת מהי רמת הסיכון הנשקפת ממנו, בפרט במצבי דחק.

בשים לב למכלול הנסיבות עליהן עמדתי לעיל, לא ראיתי להפנות את הנאשם לממונה על עבודות השירות.

21. נוכח האמור, מצאתי למקם את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של המתחם, גם אם לא בתחתית ממש, ולהטיל עליו את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 2 חודשים.

הנאשם יתייצב בבית כלא הדירים לריצוי עונש המאסר בפועל ביום 8.11.2020, עד השעה 08:00, או על פי הנחיות שב"ס, כשברשותו תעודת זהות ועותק מגזר הדין. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים 08-9787377, 08-9787336.

ב. מאסר למשך 3 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מיום שחרורו על העבירה בה הורשע או עבירה שעניינה פגיעה כלשהי בבעלי חיים.

ג. קנס בסך 1,000 ₪ או 5 ימים תמורתו, שישולם לקרן על פי חוק צער בעלי חיים. הקנס ישולם בארבעה תשלומים חודשיים שווים ורצופים. התשלום הראשון יבוצע עד ליום 28.10.2020, והיתרה בכל 28 בכל חודש שלאחר מכן.

לא יבוצע תשלום במועדו, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מידי.

22. ניתן צו כללי למוצגים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז תוך 45 יום מהיום.